

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14CoCsp/2/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122416012
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Snopčoková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6122416012.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Snopčokovej a členov senátu JUDr. Jána Auxta a JUDr. Evy Dzúrikovej v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Bratislava – Staré Mesto, Mýtna 48, IČO: 35 831 154, právne zastúpený JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Bratislava – Staré Mesto, Mýtna 48, IČO: 37 927 795, proti žalovanému: A. B., nar. X. XXXX XXXX, bytom C., D. E. XXX/XX, zastúpený F. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom C., E. G. XXX-XX, o zaplatenie 6 265,14 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 11Csp/77/2022-211 zo dňa 9. októbra 2023 takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 11Csp/77/2022-211 zo dňa 09. 10. 2023 vo výroku II. a III. p o t v r d z u j e .

II. Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Lučenec (ďalej „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“) výrokom I. rozhodol tak, že „Konanie v časti zaplatenia istiny 30,-Eur s príslušenstvom sa zastavuje“, výrokom II. „Súd žalobu zamietá“, výrokom III. „Žalovanému sa právo na náhradu trov konania nepriznáva“.

1.1 Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 144, § 145 ods. 1 a 2, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 a 2 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení účinnom v čase postúpenia pohľadávky (ďalej len „Zákon o bankách“).

1.2 V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa návrhom doručeným Okresnému súdu Banská Bystrica (ďalej len „žaloba“) domáhal zaplatenia sumy 6 265,14 eur s príslušenstvom, z titulu zmluvy o úvere uzavretej medzi H. I. J. K., ďalej len „pôvodný veriteľ“ alebo „banka“) so žalovaným dňa 24. apríla 2015 (ďalej len „zmluva o úvere“), po mimoriadnom zosplatnení.

1.3 Vo veci bolo rozhodnuté Okresným súdom Banská Bystrica, a to vydaním platobného rozkazu, sp. zn. 31Up/1248/2022, voči ktorému podal žalovaný včas odpor, v dôsledku čoho sa platobný rozkaz zrušil. Súd prvej inštancie na pojednávaní konanom dňa 25. 01. 2023 rozhodol vo veci rozsudkom pre zmeškanie žalobcu, ktorý bol uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 14CoCsp/8/2023-178 zo dňa 28. júna 2023 zrušený a vec bola okresnému súdu vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

1.4 Žalobca súdu prvej inštancie dňa 19. januára 2023 oznámil, že počas súdneho konania žalovaný zaplatil časť svojho dlhu celkovo v sume 30,- eur, a preto žiadal v tejto časti konanie zastaviť. Súd prvej inštancie vzhľadom na čiastočné späťvzatie žaloby konanie v časti zaplatenia istiny v sume 30,- eur s príslušenstvom zastavil.

1.5 Súd prvej inštancie mal preukázané, že predmetom žaloby je nárok žalobcu ako právneho nástupcu pôvodného veriteľa, z titulu zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 14. februára 2020, s účinnosťou

postúpenia ku dňu 14. septembra 2021. Žalovaný sa v konaní bránil námietkou nedostatku aktívnej vecnej legitímácie v zmysle ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách.

1.6 Z výsledkov dokazovania súd prvej inštancie zistil, že „Písomným upozornením: Tretia upomienka - pokus o zmier“ zo dňa 27. novembra 2019 banka oznámila žalovanému, že eviduje voči nemu pohľadávku po lehote splatnosti vo výške 488,64 eur, z čoho istina predstavuje 261,15 eur, úroky 194,25 eur, úroky z omeškania 1,15 eur a poplatky 32,09 eur. Zároveň ho vyzvala na okamžité zaplatenie dlžnej sumy s poučením, že v opačnom prípade bude požadovať, aby vrátil celú poskytnutú sumu úveru s príslušenstvom pred dátumom splatnosti dohodnutým v zmluve o úvere (ďalej len „výzva pred zosplatením“). Žalobca priložil ftk. poštového podacieho hárku, ktorým preukázal, že výzva pred zosplatením sa dostala do dispozičnej sféry žalovaného.

1.7 Z listiny predloženej žalobcom označenej ako „Výzva na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom“ zo dňa 13. januára 2020 vyplýva, že banka oznámila žalovanému vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru, vrátane príslušenstva, ku dňu vystavenia výzvy, t. j. k 13. januáru 2020. Zároveň žalovaného vyzvala na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom v lehote 7 dní od doručenia výzvy (ďalej len „oznámenie o mimoriadnom zosplatení úveru“). Žalobca pripojil ftk. poštovej doručky z ktorej vyplýva, že žalovaný si zásielku prevzal dňa 18. januára 2020.

1.8 Súd prvej inštancie skonštatoval, že vzťah medzi pôvodným veriteľom a žalovaným vznikol z bankového úveru, ktorý je regulovaný špeciálnou právnou úpravou, a to Zákonom o bankách, ktorý je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku predpisom s charakterom „lex specialis“. Keďže k postúpeniu žalovanej pohľadávky v danej veci došlo medzi bankou a nebankovým subjektom, okrem všeobecnej úpravy postúpenia pohľadávky podľa Občianskeho zákonníka (§ 524 a nasl.), je potrebné zohľadniť aj túto špeciálnu úpravu týkajúcu sa postúpenia pohľadávky, zakotvenú v ustanovení § 92 ods. 8 zákona o bankách. Súd prvej inštancie v tomto smere uviedol, že spôsobilým predmetom postúpenia podľa ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, môže byť iba taká pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už splatnými (dospelé splátky), a to za predpokladu predchádzajúcej výzvy potom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Tieto predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie banky a musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Z uvedeného teda vyplýva, že banka je oprávnená postúpiť peňažný záväzok až vtedy, ak je dlžník aktuálne napriek písomnej výzvy banky v omeškaní o viac ako 90 kalendárnych dní. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na právny názor vyslovený Najvyšším súdom Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 1Cdo/147/2017 z 24. apríla 2018, na ktoré nadväzuje rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/26/2017. Z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie skúmal, okrem iného, či banka zosplatnila úver v súlade so zákonom, nakoľko konečná splatnosť úveru do postúpenia pohľadávky nenastala.

1.9 Žalobca v konaní preukazoval účinnosť zosplatenia úveru výzvou pred zosplatením, ktorej doručenie preukazoval poštovým podacím hárkom. Následne pôvodný veriteľ vyhlásil dňa 13. januára 2020 mimoriadnu splatnosť úveru. K tomu súd prvej inštancie uviedol, že tieto skutočnosti neboli sporné a žalovaný doručenie uvedených písomností ani nerozporoval. Súd prvej inštancie vychádzal zo záveru o platnom mimoriadnom zosplatení úveru.

1.10 Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca v konaní nepreukázal zaslanie výzvy pred postúpením. Žalobca preukázal doručenie len výzvy pred zosplatením a samotné oznámenie o mimoriadnom zosplatení úveru, ktoré úkony však podľa názoru súdu prvej inštancie nebolo možné považovať za výzvu banky pred postúpením v zmysle ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Uvedené ustanovenie citovaného zákona predpokladá výlučnú a samostatnú písomnú výzvu banky, že je klient v omeškaní so splnením čo i len časti svojho záväzku, a teda nemožno prisvedčiť výzve pred zosplatením (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka), ani oznámeniu o mimoriadnom zosplatení úveru (§ 565 Občianskeho zákonníka) aj charakter výzvy v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách (pozri rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27. októbra 2022, sp. zn. 4Cdo/75/2020, zo dňa 31. marca 2022 2Cdo/266/2020, rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 18. marca 2021 sp. zn. 11CoCsp/3/2021, zo dňa 13. mája 2021 sp. zn. 12CoCsp/36/2020).

1.11 Súd prvej inštancie konštatoval, že v dôsledku nepreukázania splnenia podmienok pre platné postúpenie pohľadávky, (doručenie výzvy pred postúpením podľa § 92 ods. 8 prvej vety Zákona o bankách), samotná zmluva o postúpení pohľadávky v časti týkajúcej sa tejto nepostupiteľnej pohľadávky bola absolútne neplatným právnym úkonom, na neplatnosť ktorej je povinný súd „ex offio“ prihliadať, a to aj bez námietky žalovaného. Vzhľadom na vyššie uvedené, súd prvej inštancie žalobu, z dôvodu absencie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v konaní spôsobenej neplatnosťou zmluvy o postúpení pohľadávky, zamietol a nezaoberal sa už skúmaním eventuálnej bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru.

1.12 K otázke náhrady trov konania súd prvej inštancie uviedol, že žalobca mal v konaní úspech v časti, v ktorej súd konanie zastavil v dôsledku čiastkovej úhrady žalovaného po podaní žaloby, t. j. v sume 30,- eur a žalovaný v časti, v ktorej súd žalobu zamietol, t. j. 6 235,14 eur s prísl. Hoci žalovanému ako procesne úspešnejšej strane v konaní by prináležalo právo na náhradu trov konania, nakoľko si žalovaný v konaní žiadne trovy neuplatnil, ani mu nijaké trovy zo spisu nevyplývajú, súd prvej inštancie mu náhradu trov konania nepriznal.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca (ďalej aj len ako „odvolateľ“) prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), e), d), f), h) CSP, pričom z obsahu odvolania vyplýva, že napáda rozsudok vo výroku II. a v závislom výroku III. a žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil a vo zvyšku žalobe vyhovel.

2.1 Žalobca namietol nesprávne posúdenie nedostatku aktívnej vecnej legitímácie a uviedol, že za účelom preukázania vecnej legitímácie predložili súdu prvej inštancie výzvu pred zosplatením, doručenie ktorej preukazoval podacím hárkom s dokladom o doručení z informačného portálu slovenskej pošty a oznámenie o mimoriadnom zosplatení úveru, doručenie ktorého preukazoval doručenkou.

2.2 Podľa názoru žalobcu preukázal, že banka žalovaného vyzvala na zaplatenie omeškaného dlhu titulom omeškaných splátok úveru, pre ktoré banka aj úver mimoriadne zosplatlila. Oznámením o mimoriadnom zosplatení banka vyzvala žalovaného na zaplatenie dlžnej pohľadávky z úveru. Žalovaný napriek výzvam banky dlh nezaplatil a dostal sa do omeškania viac ako 90 dní. Nakoľko žalovaný napriek výzvam banky bol so splácaním dlhu v omeškaní, došlo k naplneniu podmienok pre postúpenie pohľadávky podľa ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Žalobca v tomto smere poukázal na potrebu posúdenia úkonov z hľadiska ich platnosti.

3. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobu.

4. K vyjadreniu žalovaného sa žalobca už nevyjadril i napriek tomu, že mu na to bol vytvorený procesný priestor.

5. V dôsledku odvolania Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas, oprávnenou stranou, (§ 359, § 362 ods. 1 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 385 ods. 1 CSP „a contrario“ napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. a v závislom výroku III. podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

6. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

7. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení účinnom v čase postúpenia pohľadávky (ďalej len „Zákon o bankách“), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu^{87ac}) ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu.^{87ad}) Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o

jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

9. Odvolací súd vzhľadom na obsah spisového materiálu, ako aj dôvody odvolania konštatuje, že súd prvej inštancie vo veci na základe vykonaného dokazovania v odôvodnení rozhodnutia skonštatoval skutkový stav veci správne, so skutkovými závermi súdu prvej inštancie sa odvolací súd stotožňuje a v zmysle ustanovenia § 383 CSP je odvolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie. Súd prvej inštancie dôkazy vykonané v konaní vyhodnotil podľa § 191 ods. 1 CSP a rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP, pričom odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie má všetky náležitosti v zmysle § 220 ods. 2 CSP. Je potrebné zdôrazniť, že žalobca, ako odvolateľ, neuviedol v odvolaní žiadne nové relevantné skutočnosti, ktoré by neboli zohľadnené v štádiu prvoinštančného konania, a ktoré by boli spôsobilé vyvolať zmenu či zrušenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, ani nežiadal doplniť dokazovanie za podmienok stanovených v § 384 ods. 2 a 3 CSP o ďalšie nové relevantné skutočnosti, ktoré nemohli byť bez jeho viny prezentované v prvoinštančnom konaní. Odvolací súd preto pri rozhodovaní vychádzal zo súdom prvej inštancie zisteného skutkového stavu, pričom neboli naplnené procesné predpoklady zo strany odvolacieho súdu dopĺňať dokazovanie, prípadne nariaďovať odvolacie pojednávanie (§ 383, § 384 ods. 1, 2 a 3, v spojení s ustanovením § 366 CSP). Odvolací súd po preskúmaní veci v rozsahu odvolacích dôvodov je názoru, že podané odvolanie žalobcu nie je dôvodné, a preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku (II.) a v závislom výroku o trovách konania (III.) ako vecne správny potvrdil, a keďže s odôvodnením napadnutého rozsudku sa stotožňuje, na tieto dôvody podľa § 387 ods. 2 CSP odkazuje, pričom k relevantným námietkam odvolateľa v podanom odvolaní v súlade s ustanovením § 387 ods. 3 CSP uvádza nasledovné.

10. Procesná obrana žalobcu v odvolaní je založená na tvrdení, že za výzvu banky možno považovať ako výzvu pred zosplatnením tak aj oznámenie o mimoriadnom zosplatnení úveru, v dôsledku čoho mali byť splnené všetky zákonné požiadavky ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách, z dôvodu ktorého má byť záver súdu prvej inštancie o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie nesprávny.

11. Odvolací súd na úvod konštatuje, že aktívnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva žalobcovi ním tvrdené právo, respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej - existencie tvrdeného práva na strane žalobcu, alebo pasívnej - existencie tvrdenej povinnosti na strane žalovaného, je imanentnou súčasťou súdneho konania a súd je povinný skúmať ju z úradnej povinnosti v ktoromkoľvek štádiu konania (pozri napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/205/2009, sp. zn. 4Cdo/162/2020 zo dňa 27. októbra 2021).

12. Súd prvej inštancie sa tak správne v konaní zameral predovšetkým na skúmanie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, najmä s ohľadom na spotrebiteľský charakter právneho vzťahu medzi stranami sporu, v nadväznosti na potrebu poskytnutia osobitnej ochrany spotrebiteľovi v spore s dodávateľom a súd prvej inštancie správne zameral pozornosť na vysporiadanie sa s otázkou platnosti postúpenia pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy, na základe ktorej by súd mohol konštatovať, že žalobca je skutočným nositeľom práva, ktorého sa v spore voči žalovanej, ako spotrebiteľovi, domáha. V spotrebiteľských vzťahoch pri konštatovaní platnosti či neplatnosti postúpenia pohľadávky z pôvodného veriteľa na ďalší subjekt, je nutné okrem všeobecných ustanovení § 524 až § 530 Občianskeho zákonníka zohľadniť aj osobitnú právnu úpravu, ktorá na daný právny vzťah dopadá.

13. Jednu z osobitných právnych úprav dotýkajúc sa postúpenia pohľadávky zo spotrebiteľského vzťahu predstavuje Zákon o bankách. Predmetná právna úprava pre platné postúpenie pohľadávky banky vyžaduje súčasné splnenie dvoch podmienok v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách (osobitná písomná výzva banky klientovi a relevantná doba omeškania dlžníka aj napriek písomnej výzve banky). Uvedené podmienky sú zákonnými predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle hmotného práva a musia byť splnené už v čase postúpenia pohľadávky. Tieto podmienky postúpenia stanovuje priamo Zákon o bankách a aj keby boli zákonodarcom stanovené za účelom ochrany bankového tajomstva (uvedenú skutočnosť odvolací súd konštatuje len pre úplnosť a vzhľadom na označenie 14. časti zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách ako OCHRANA KLIENTOV A BANKOVÉ TAJOMSTVO, v ktorej je obsiahnuté aj zákonné ustanovenie § 92 ods. 8), ide o zákonné podmienky postúpenia pohľadávky. Ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách neupravuje len administratívne

povinnosti banky pri ochrane bankového tajomstva, ale priamo stanovuje hmotnoprávne podmienky platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky bankou, ide teda o „lex specialis“ vo vzťahu k všeobecným ustanoveniam Občianskeho zákonníka o postúpení pohľadávok (§ 524 a nasl.. Občianskeho zákonníka). Takémuto záveru nasvedčuje jednak znenie citovaného ustanovenia („môže banka alebo pobočka zahraničnej banky pohľadávku postúpiť“), ako aj jeho zaradenie do časti Zákona o bankách, ktorej nadpis znie „Ochrana klientov a bankové tajomstvo“. Účelom tohto ustanovenia teda nie je len ochrana bankového tajomstva, ale aj ochrana klientov banky. Citované ustanovenie stanovuje osobitné podmienky, za ktorých môže banka, a to aj bez súhlasu klienta postúpiť pohľadávku na inú osobu, čo výkladom „a contrario“ znamená, že ak podmienky uvedené v tomto ustanovení splnené nie sú, banka platne postúpiť pohľadávku bez súhlasu klienta nemôže. Odvolací súd v súvislosti s takýmto záverom poznamenáva, že takýto výklad predmetného zákonného ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách zodpovedá judikatúre Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý práve za účelom zjednotenia výkladu tohto ustanovenia v rozhodnutí sp. zn. 1Cdo 147/2017 zo dňa 24. apríla 2018 jednoznačne konštatoval, že „ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práv klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Postúpenie pohľadávky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon.“ Zhodne aj vo svojom ďalšom rozhodnutí sp. zn. 7Cdo 26/2017 zo dňa 16. júla 2018 Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil právnu vetu: „Ak zákonným dôsledkom rozporu právneho úkonu (nerozhodno či obsahu úkonu alebo len jeho účelu) so zákonom je v sfére súkromného práva jeho neplatnosť, podľa názoru dovolacieho súdu neexistuje prakticky žiadny priestor pre inú interpretáciu úpravy rozhodnej aj pre výsledok konania v prejednávanej veci než tú, že podmienky podľa § 92 ods. 8 vety prvej zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie (je zakázané). Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 O. z.)“.

14. Odvolací súd po preskúmaní veci konštatuje, že súd prvej inštancie nemal v konaní preukázané naplnenie podmienky platnosti postúpenia pohľadávky v intencii ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách, keď výzva pred zosplatnením a ani oznámenie o mimoriadnom zosplatnení úveru podľa názoru súdu prvej inštancie nespĺňa požiadavku osobitnej výzvy banky v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách, s dôrazom na právny výklad ustanovenia § 92 ods. 8 predmetného zákona podaný Najvyšším súdom Slovenskej republiky v rozhodnutiach sp. zn. 2Cdo/266/2020 zo dňa 31. marca 2022 a sp. zn. 4Cdo/75/2020 zo dňa 27. októbra 2022.

15. Odvolací súd konštatuje, že z právnej úpravy ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách, ako aj vychádzajúc z teleologického výkladu tohto zákonného ustanovenia, sledujúc účel a zmysel tejto právnej úpravy, vyplýva, že pred samotným postúpením pohľadávky banky na iný subjekt zákonná úprava vyžaduje osobitnú a samostatnú písomnú výzvu banky, v ktorej banka v relevantnej časovej súvislosti pred samotným uskutočnením postúpenia pohľadávky klienta na iný subjekt vyzve tohto klienta na eventuálne zaplatenie a splnenie si zameškaného záväzku voči banke s upozornením, že v súlade s dikciou ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách, pokiaľ aj napriek písomnej výzve banky zostane naďalej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo i len časti peňažného záväzku voči banke, môže banka využiť svoje oprávnenie a svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť aj inému subjektu aj bez súhlasu klienta. Práve s prihliadnutím na sledovaný účel a cieľ tejto právnej úpravy - a to je poskytnúť ochranu klientom banky v tom zmysle, že po upozornení na možnosť postúpenia pohľadávky aj bez jeho súhlasu na iný subjekt a na základe vyčíslenia konkrétnej výšky pohľadávky, má klient reálnu možnosť účinne zabrániť postúpeniu pohľadávky a to tým, že svoj dlh voči banke dodatočne uhradí. Klientovi banky sa uvedeným spôsobom poskytuje dostatočný informačný a časový priestor na to, aby mohol predísť, resp. zvrátiť tak závažný právny následok, akým je postúpenie pohľadávky bankového subjektu na nebankový subjekt. Uvedený výklad zodpovedá okrem iného aj označeniu 14. časti zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, OCHRANA KLIENTOV A BANKOVÉ TAJOMSTVO. Práve takouto formou je ochrana klientov účinne, nielen fiktívne, zabezpečená.

16. S poukazom na vyššie uvedené hodnotí odvolací súd námietku žalobcu, ktorý tvrdil, že za kvalifikovanú výzvu banky v zmysle ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách možno považovať výzvu pred zosplatnením a oznámenie o mimoriadnom zosplatnení úveru ako nedôvodnú.

17. Odvolací súd konštatuje, že z obsahu výzvy pred zosplatnením síce sekundárne vyplýva, že žalovaný je v omeškaní so splácaním pohľadávky banky a vyzvaný na zaplatenie sumy 488,64 eur (vyčíslenú k 27. novembru 2019) s upozornením na právo banky odstúpiť do zmluvy, avšak primárne je jej obsahom upozornenie na právo úver mimoriadne zosplatniť. Z oznámenia o mimoriadnom zosplatnení úveru síce sekundárne vyplýva, že žalovaný je v omeškaní so splácaním pohľadávky, avšak primárne je predmetom tohto oznámenia vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru.

18. Odvolací súd zdôrazňuje, že vychádzajúc z teleologického výkladu ustanovenia § 92 ods. 8 prvá veta Zákona o bankách, skrz spotrebiteľský charakter zmluvy o úvere a z dôvodu, aby ochrana klienta bola nielen fiktívna, ale skutočne reálne zabezpečená, potom neobstojí argument žalobcu, ktorý považuje výzvu pred zosplatnením a oznámenie o mimoriadnom zosplatnení úveru za výzvu v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách (pozri napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/266/2020 zo dňa 31. marca 2022 a sp. zn. 4Cdo/75/2020 zo dňa 27. októbra 2022 - rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12CoCsp/36/2020 zo dňa 13. mája 2021 a 15CoCsp/23/2023 zo dňa 19. júla 2023).

19. Odvolací súd konštatuje, že skutkové a právne závery, na základe ktorých súd prvej inštancie v merite vecí rozhodol boli vecne správne, a preto, po oboznámení sa s dôvodmi odvolania a zvážením všetkých relevantných skutočností, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. ako vecne správny potvrdil.

20. Ako výrok závislý preskúmal odvolací súd i výrok III. rozsudku súdu prvej inštancie o trovách konania, ktorým súd prvej inštancie rozhodol tak, žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi, podľa § 255 ods. 1, § 256 ods. 1, čl. 17 CSP. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovanému v prvoinštančnom konaní preukázateľne žiadne trovy konania nevznikli, súd prvej inštancie správne a v súlade s rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít rozhodol tak, že žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Z dôvodu vecnej správnosti odvolací súd potvrdil i závislý výrok o trovách prvoinštančného konania ako vecne správny.

21. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, § 396 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní vedenom v dôsledku odvolania žalobcu tento nebol úspešný ani čiastočne, keďže odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny. Procesný úspech v odvolacom konaní tak v celom rozsahu prináleží žalovanému. Nakoľko si však žalovaný žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnil a ani mu žiadne trovy zo spisu nevyplývajú, odvolací súd rozhodol tak, že žalovanému, hoc procesne úspešnej strane sporu v odvolacom konaní, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (pozri uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/14/2018 zo dňa 28. februára 2018).

22. Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis.
- (§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 CSP a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.